



Српско биолошко друштво

ТРЕЋИ КОНГРЕС БИОЛОГА СРБИЈЕ

*основна и примењена истраживања
методика наставе*

КЊИГА САЖЕТАКА

Златибор, Србија

21 – 25. 9. 2022.

www.serbiosoc.org.rs



Српско биолошко друштво

ТРЕЋИ КОНГРЕС БИОЛОГА СРБИЈЕ

*основна и примењена истраживања
методика наставе*

КЊИГА САЖЕТАКА

Златибор, Србија

21 – 25. 9. 2022.

www.serbiosoc.org.rs

Издавач:

Српско биолошко друштво, Београд, 2022.

За издавача:

проф. др Мирослав Живић

Уредници:

проф. др Мирослав Живић

др Бранка Петковић

Технички уредници:

др Бранка Петковић

проф. др Мирослав Живић

Лектор сажетака на енглеском језику:

др Горан Познановић

Штампа:

Ласер Принт, Београд

Тираж: 50

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије, Београд
57(048)

371.3::57(048)

КОНГРЕС биолога Србије (3 ; 2022 ; Златибор)

Основна и примењена истраживања, методика наставе : књига сажетака /
Трећи Конгрес биолога Србије, Златибор, Србија 21 % 25. 9. 2022. ;
[уредници Мирослав Живић, Бранка Петковић]. - Београд : Српско биолошко
друштво, 2022 (Београд : Ласер Принт). - 401 стр. ; 25 cm

Тираж 50. - Регистар.

ISBN 978-86-81413-09-8

а) Биологија - Апстракти б) Биологија - Настава - Методика - Апстракти

COBISS.SR-ID 75026697

О КОНГРЕСУ

Трећи конгрес биолога Србије, као и претходни одржан пре четири године у Кладову, је посвећен основним и примењеним истраживањима из свих области биологије, али и развоју и унапређењу наставног процеса и то на свим нивоима образовања од основношколског до високог, где се биологија и њене дисциплине изучавају.

Значај Конгреса је што ће на једном месту окупити еминентне биологе најразличитијих специјалности из целе Србије и региона и тиме омогућити размену идеја и успостављање нових сарадњи, али и пружити целовит увид, нарочито младим колегама, у сву сложеност биологије као науке и чврсту и нераскидиву повезаност њених дисциплина. Од ништа мањег значаја је и чињеница да ће Конгрес омогућити непосредни контакт и сарадњу наставника биологије из основних и средњих школа са колегама са универзитета и научних института са циљем директне интеграције наставног и научног процеса која би требало да доведе до побољшања њиховог квалитета.

Одржавање Конгреса у јубиларној 75. години од оснивања Српског биолошког друштва, треба да подстакне стварање темеља једног будућег, чвршћег биолошког еснафа који ће омогућити да се права биологије и биолога боље заступају пред институцијама и јавношћу него што је то данас случај.

С поштовањем,

*проф. др Мирослав Живић
председник Српског биолошког друштва*

Испитивање матриксних металопроотеиназа и фокалне адхезионе киназе као фармаколошких мета код неситноћелијског карцинома плућа

Софија Јовановић Стојанов, Ана Подолски-Ренић, Мирна Јовановић, Милица Пешић, Тијана Станковић, Миодраг Драгој

Институт за биолошка истраживања „Синиша Станковић“ – Институт од националног значаја за Републику Србију, Универзитет у Београду, Одељење за неуробиологију, Београд, Србија, sofija.jovanovic@ibiss.bg.ac.rs

Неситноћелијски карцином плућа је најчешћи облик рака плућа. У време постављања дијагнозе, велики проценат пацијената већ има развијене метастазе одговорне за изузетно високу стопу смртности. Фокална адхезиона киназа (ФАК) и матриксне металопроотеиназе (ММП2 и ММП9) су међу кључним молекулима укљученим у процес метастазирања. Прекомерно су експримирани у већини тумора, повећавајући инвазивни и метастатски капацитет туморских ћелија. ФАК своју проинвазивну улогу делом остварује регулисањем производње и ослобађања ММП2 и ММП9. У овој студији је анализирана експресија ММП2 и ММП9 у односу на повећану експресију ФАК-а код пацијената са неситноћелијским карциномом плућа. Показано је да истовремено повећана експресија ФАК и макар једне од испитиваних матриксних металопроотеиназа негативно утичу на преживљавање. Стога је *in vitro* испитиван антиинвазивни и антитуморски ефекат истовремене циљане инхибиције ФАК и ММП2/ММП9 одговарајућим инхибиторима малих молекула. Добијени резултати су показали да истовремена инхибиција ФАК и ММП2/ММП9 не утиче значајно на смањење инвазивних способности туморских ћелија у односу на појединачне третмане инхибиторима. Насупрот томе, истовремена инхибиција ФАК и ММП2/ММП9 има изражен антитуморски ефекат, смањује вијабилност ћелија доводећи до апоптозе. На основу добијених података може се закључити да би истовремена циљана инхибиција ФАК и ММП2/ММП9 могла бити обећавајући терапијски приступ за неситноћелијски карцином плућа.

Захвалница: Овај рад је финансиран од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Уговор бр. 451-03-68/2022-14/200007.